

skrap blanding klorvand i et par timer. Da terrariet var tørt, skulle det sprayes med blandingen af Ivomec t. Vi sørgede for at komme ind i alle ventilationer og sprækker. Igen skulle terrariet tørre, hvorefter vi lagde aviser i bunden, sprøjtede korkbark, sten og vandskål med Ivomec t, lod også dette tørre og placerede det i terrariet. Slangerne blev taget ud af bedrolleren og sat ind i terrariet igen.

Der gik nogle dage, før vi kunne se, om behandlingen gav resultat, men det gjorde den. Behandlingen af slanger og nedvaskning af terrarier skulle dog gentages to gange mere med 14 dages mellemrum for at sikre, at vi havde fået udryddet blodmiderne helt. I første omgang behandlede vi kun vores slanger og holdt skarpt øje

med, om vores øgler også skulle være blevet angrebet, men de slap heldigvis i denne omgang. Det var et kæmpe stykke arbejde at behandle både slanger og terrarier, men det lønnede sig, for vi slap af med miderne.

I august måned sidste år købte vi en blåtungeskink. Alle dage efter så vi til vores store skræk, at den var spækket med blodmider. Heldigvis havde vi noget Ivomec t i overskud fra sidste behandling, og vi kunne nu starte næsten forfra igen med at gå alt igennem, rengøring, behandling osv. Den forrige ejer havde fortalt os, at skinken ikke spiste ret meget, og det var der jo heller ikke noget at sige til, da den var ret hårdt angrebet af disse bæster til blodmider. Behandlingen gav dog ret hurtigt resultat, og

allerede efter en uges tid begyndte skinken at spise med stor lyst. Fordi vi opdagede angrebet i tide og handlede straks, slap alle andre dyr heldigvis for at få bæsterne.

Fotos: Haslev Dyreklinik

Summary. Infestation of snakes with snake mites, *Ophionyssus natricis*, has been described. Treatment was carried out carefully by spraying the snakes with Ivomec t, diluted in 500 parts water. The terrarium was emptied and branches and substrate were thrown away. The terrarium itself was cleaned and rinsed with 50% chlorine; other equipment was soaked in it. This entire treatment was repeated another two times with intervals of two weeks. The efforts proved successful.

Lidt andre erfaringer med blodmider (*Ophionyssus natricis*)

Jan Grathwohl

Hvidovrevej 52 b 1 tv, 2610 Rødovre. E-mail: jan@grathwohl.dk

Jeg konstaterede i forsommeren 2003 blodmider hos en del af mine slanger. Da jeg på det tidspunkt havde rundt regnet 100 slanger i hjemmet og fandt blodmiderne spredt over en stor del arter i større eller mindre grad, valgte jeg at arbejde

ud fra de erfaringer, andre havde beskrevet på NHF's forum.

Som Mona nævner i sin artikel, er et tydeligt tegn på blodmideangreb, at dyrene opsøger vand. Jeg har dog også observeret, at nogle af mine dyr ikke

søgte vandet mere end tidligere, men i stedet blev mere gravende, formentligt også fordi det kløede.

Frontline Vet

Vi prøvede her at bruge Frontline Vet direkte på en klud til

forskellige rottesnoge samt til deres terrarier. Det kan ikke siges, at det var en udpræget succes. Det tog godt nok blodmidderne men havde desværre en uheldig side. Efter nogen tid begyndte de kraftigst behandlede dyr at stoppe med at fungere for til sidst at dø. En gruppe kornsnogeunger blev bragt til obduktion, og det viste sig, at deres tarme var slået i stykker på grund af bakterier. Dette skyldtes nedsat immunforsvar, som **måske** kunne være forårsaget af behandlingen mod blodmider.

Dette har gjort mig temmelig påpasselig med at bruge Frontline direkte på dyrene, og det vil, hvis nødvendigt, kun blive brugt i en fortyndet udgave, og dyrene vil blive vasket af bagefter. Andre har dog brugt Frontline direkte på dyrene uden samme dårlige erfaringer.

Madolimetoden

Jeg har derudover brugt madolimetoden. Her putter man madolie i en bøtte og sørger derefter for, at dyret får madolie over hele kroppen. Dette vil normalt kvæle midderne, så de falder af. Efter en time eller to tages dyrene op og tørres af. Det er en effektiv metode, synes jeg. Og så skader den ikke dyrene. Den eneste ulempe er, at det tørrer skindet temmelig meget ud, og dyrets næste hamskifte vil ofte være temmelig dårligt. De efterfølgende hamskifter er dog normalt i orden. En anden ulempe ved metoden er, at der, når man har mange dyr og vil behandle dem alle, går urimelige mængder madolie til. Desuden er det altså noget fedtet stads at have over det hele. Havde jeg blot

nogle få dyr med blodmideangreb, ville jeg dog klart vælge denne løsning.

Ardap

I foråret 2004 var jeg så igen »heldig«. Denne gang valgte jeg en lidt anden løsning ud fra andres positive erfaringer med et andet middel, nemlig midlet Ardap. Dette er en spray, som desværre ikke forhandles særlig mange steder i Danmark. Jeg var dog heldig at finde det hos dyrehandlen Living World (København) via Horst. Jeg hørte meget godt om dette middel fra forskellige kanter, og det er absolut også effektivt. Ardap slår alle former for hvirvelløse dyr ihjel, så man skal derfor være forsigtig med at spraye rundt med det, når man, som jeg, også holder en del insekter. Jeg gjorde det, at jeg sprayede direkte i terrarierne efter anvisning fra andre. Langs alle kanter og kroge og endda med dyrene stadig i terrarierne uden, at dette havde negativ effekt. En behandling af hele terrarieanlægget tog på denne måde ca. 10-15 minutter og blev gentaget 14 dage efter for at være på den sikre side.

Desværre kan Ardap kun købes som import fra Tyskland, da det som nævnt normalt ikke forhandles i Danmark og formentligt ikke er godkendt til brug i Danmark. At midlet ikke påvirker terrariedyrene negativt, synes jeg illustreres meget godt af, at dyr, der lige er blevet behandlet med midlet, æder uden på nogen måde at virke irriteret af den nylige behandling.

Afslutning

Blodmider er svære at gardere sig mod, men meget kan gøres for at undgå dem. En sikker fejl, jeg har gjort, er at lade nye

dyr købt på messer eller andre steder blive sat ind i deres endelige terrarier med det samme. Dette kan gøre, at man ikke får opdaget det, hvis de nye dyr bærer blodmider. Derfor står man hurtigt i en situation med mange ramte dyr. En god idé kunne derfor være at have specifikke karantæneterrarier, som står placeret væk fra resten af dyrene (helst i et andet rum), hvor nye dyr kontrolleres i en periode, indtil man er sikker på, at de ikke bærer blodmider (eller sygdomme for den sags skyld).

Derudover er der som allerede nævnt stadig muligheden for at blodmidderne kommer med besøgende eller sidder i tøjet, hvis man selv har været på besøg hos andre.

Summary. A major collection of snakes was infested with snake mites, *Ophionyssus natricis*, and several kinds of treatment were attempted.

Frontline Vet killed the mites, however, several snakes also died. Cooking oil is harmless and is considered quite useful if just a few snakes need to be treated, but it dries the skin of the snakes and dysecdysis (improper shedding) may occur next time.

One year later another mite infestation occurred. Spraying the snakes and terraria with Ardap was applied which was very successful and no negative side effects on the snakes were observed. It was repeated after two weeks. However, Ardap kills all sorts of invertebrates. This product is rarely available in Denmark whereas it is sold in Germany.

To avoid mites, quarantine of newly acquired snakes will be essential as they must always be separated effectively from other established snakes.